Serbest Fonda Nitelikli Yatırımcı

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 13. Daire	06.12.2023	Onama

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2019/2593	2023/5305	İYUK 45, İYUK 49

ÖZET

Serbest fona 3.000.000 TL yatırıp zarar eden yatırımcı, yaşı ve bilgisizliği nedeniyle yönlendirildiğini ileri sürerek SPK'ya başvurdu. Kurul aykırılık bulmadı. Nitelikli yatırımcı statüsü, imzalı risk formları, raporlar ve ses kayıtları esas alınarak iptal davası reddedildi; Danıştay onadı.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/nitelikli-yatirimci-serbest-fon-spk-sikayeti-danistay-2023-5305/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 13. Daire Başkanlığı 2019/2593 E. , 2023/5305 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

ONÜÇÜNCÜ DAİRE

Esas No:2019/2593

Karar No:2023/5305

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVALI) : ... Kurulu

VEKİLİ : Av. ...

İSTEMİN KONUSU: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacının 24/03/2014 tarihinde davalı idareye yapmış olduğu başvuru sonucunda, İstanbul Portföy Serbest Yatırım Fonu (Fon) kapsamında İş Yatırım Menkul Değerler Anonim Şirketi'nin (İş Yatırım) aracı kurum olarak yapmış olduğu işlemlerde sermaye piyasası mevzuatına aykırı herhangi bir işlemine rastlanmadığına ve davacının 02/07/1999 tarihli sözleşme kapsamında önerilen fon nedeniyle zarara uğradığı iddiasına ilişkin adlî yargıda dava açabileceğine dair ... tarih ve ... sayılı Sermaye Piyasası Kurulu (Kurul) kararının iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesi'nce verilen ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararda; davacı tarafından, yaşlı olmasından ve fonlar hakkındaki bilgisizliğinden faydalanılarak hesabına riski yüksek olan fonun alındığı, İş Yatırım tarafından mevzuatın gerektirdiği şekil ve özende bilgilendirilmediği, daha sonra söz konusu serbest yatırım fonunun İş Yatırım çalışanlarının baskı ve hilesiyle satıldığı, zarar etmesine rağmen başarı primi alındığı, dürüstlük kuralına, özen borcuna, menfaat çatışmasında yatırımcının çıkarını önde tutma yükümlülüklerine uyulmadığı, mevzuata aykırı tutum ve fiilleri nedeniyle yoksun kalınan kâr dahil zararlarının tazmini ve sebepsiz zenginleşme tutarlarının iadesi istemiyle İş Yatırım ve Fon yöneticisi dava dışı şirkete dava açıldığı, söz konusu dosyada bilirkişi incelemesi yaptırıldığı ve 18/09/2017 tarihli bilirkişi raporunda, "davacının 02/07/1999 tarihinden itibaren İş Yatırım nezdinde bulunan ... numaralı hesabın sahibi olduğu, davacının, portföy değerinin büyüklüğü nedeniyle nitelikli yatırımcı statüsünde olduğu, 01/03/2014 tarihinde Serbest Yatırım Fonu Nitelikli Yatırımcı Taahhütnamesi'ni imzaladığı, serbest yatırım fonunun mevzuat kapsamında katılım belgeleri sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olan fonlar olduğu, nitelikli yatırımcılara satılmasındaki amacın söz konusu enstrümanların karmaşık ve riskli yapısını anlayabilecek tecrübeye sahip oldukları varsayımı olduğu, nitelikli yatırımcının mevzuat uyarınca sermaye piyasası nakit mevduatlarının ve sahip olduğu sermaye piyasası araçlarının da dâhil olduğu finansal varlıkları toplamının 1.000.000,00-TL üzerinde olan müşteriler olduğu, davacının 01/03/2013 tarihinde Yatırım Fonu İşlemleri Risk Bildirim Formu'nu imzaladığı, davacının İş Yatırım'a 25/03/2013 tarihinde 3.000.000,00-TL tutarında Fon alım emrini imzalayarak verdiği, davacının çerçeve hesap sözleşmesinin eki olarak düzenlenen Hesap Ekstreleri ve Raporlarının İletim Şekline İlişkin Sözleşme'de yasal mevzuat uyarınca gönderilmesi gereken belgelerin elektronik posta yolu ile gönderilmesini talep ettiğinin görüldüğü, davacının İş Yatırım müşteri temsilcileri ile yapmış olduğu telefon görüşmelerine ait ses kayıtlarından, dosyadaki bilgi ve belgelerden, portföyü ile ilgili gelişmeleri, nakit ve menkul kıymet hareketlerini, piyasalar ve fiyat değişimlerini, faiz oranları ve Devlet tahvilleri hakkında sormuş olduğu sorular ile bizzat takip ettiğinin görüldüğü, 22/03/2013, 27/03/2013 ve 10/04/2013 tarihlerinde serbest yatırım fonu ve kaldıraçlı hisse yatırım fonlarına ait haftalık raporlar ile 01/07/2013, 06/08/2013, 19/08/2013, 28/08/2013, 08/11/2013, 25/11/2013, 09/12/2013, 06/01/2014, 07/01/2014, 08/01/2014, 13/01/2014, 14/01/2014 ve 15/01/2014 tarihlerinde yatırımcı hesap durumu bilgilerini içeren günlük portföy raporlarının e-mail ve fax yolu ile gönderilmiş olduğu, sonuç olarak davacının İş Yatırım nezdinde bulunan yatırım hesabı ile ilgili nakit ve menkul kıymet işlemlerini bizzat takip ettiği, aracı kurum tarafından yapılan işlemlerden bilgisinin olduğu, yatırım uzmanı ile yaptığı telefon görüşmelerinin içeriğinde yatırım hesabına ve finansal yönetim konusunda bizzat hâkim olduğu hususunun dosyadaki belgeler üzerinde ve deşifre kayıtlarında

görüldüğü" görüş ve kanaatine varıldığı,... Asliye Ticaret Mahkemesi'nin... tarih ve E:..., K:... sayılı kararıyla da İş Yatırım yönünden davanın reddine karar verildiği;

Bu itibarla, fonun katılım belgelerinin sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olan fon olduğu, nitelikli yatırımcılara satılmasındaki amacın söz konusu enstrümanların karmaşık ve riskli yapısını anlayabilecek tecrübeye sahip oldukları varsayımı olduğu, nitelikli yatırımcının, mevzuat uyarınca sermaye piyasası nakit mevduatlarının ve sahip olduğu sermaye piyasası araçlarının da dâhil olduğu finansal varlıkları toplamının 1.000.000,00-TL üzerinde olan müşteriler olduğu, davacının da portföy değerinin büyüklüğü nedeniyle nitelikli yatırımcı statüsünde olduğu, serbest yatırım fonlarının karmaşık ve riskli yapısını anlayabilecek bilgi ve tecrübeye sahip olduğu, nitekim davacı tarafından 01/03/2013 tarihli Serbest Yatırım Fonu Nitelikli Yatırımcı Taahhütnamesi'nin imzalandığı, davacının imzalamış olduğu çerçeve sözleşme ve eki olan Risk Bildirim Formu'nda serbest yatırım fonlarının riskliliğine ilişkin gerekli ve yeterli açıklamaların yer aldığı, dosyadaki mevcut ses kayıtlarından da aracı kurum tarafından davacıya fon hesaplarının ve hesap ekstrelerinin düzenli olarak gönderildiğinin ve fon ile ilgili gerekli bilgilendirmelerin gerek dönemsel olarak gerekse de talep hâlinde davacıya yapıldığının ve de davacının 17/01/2014 tarihine kadar herhangi bir şifre talebinde bulunmadığının anlaşıldığı, fonun performansı ile ilgili bilgilerin de telefon görüşmeleri esnasında müşteri temsilcisi tarafından davacıya düzenli aralıklarla açıklandığı, nitekim davacı tarafından da ses kayıtlarında müşteri temsilcisine karşı bir durumun olmadığının ve onu suçlamadığının beyan edildiği, aracı kurum tarafından başarı priminin tahsilatına ilişkin kayıtlı telefonda gerekli bilgilendirmenin yapıldığı, ayrıca Kurumsal Yatırımcılar Dairesi'nden alınan görüş yazısında da adı geçen fona ilişkin fon başarı primi ve fon birim pay değerine ilişkin hesaplamalarda bir aykırılık olmadığının belirtildiği, aracı kurum tarafından davacının talebi doğrultusunda yürütülen ayrılma prosedürünün de Fon İçtüzüğü'ne uygun olduğu anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle, dava konusu işlem hukuka uygun bulunarak davanın reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nce; istinaf başvurusuna konu İdare Mahkemesi kararının usul ve hukuka uygun olduğu ve davacı tarafından ileri sürülen iddiaların söz konusu kararın kaldırılmasını sağlayacak nitelikte görülmediği belirtilerek 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 45. maddesinin 3. fıkrası uyarınca istinaf başvurusunun reddine karar verilmiştir.
TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, iddialarının incelenmeksizin karar verildiği, adlî yargıdaki davanın hukuka aykırı şekilde sonuçlandırıldığı, istinaf başvurusu yapıldığı, İş Yatırımın davalı idarenin denetimine tâbi olduğu, İş Yatırımın işlemlerinin idarece incelenmediği, hukuka aykırı bilirkişi raporunun hükme esas alındığı, İş Yatırım ile aralarındaki sözleşmeye aykırı davranışların incelenmediği, İş Yatırımın hatalı yönlendirmelerinin denetlenmediği, fonun değerini belirleyen fon varlıklarının doğru fiyatlanıp fiyatlanmadığının incelenmediği, çıkar çatışmasına aykırı işlemlerin denetlenmediği, inceleme raporundaki aykırılıkların denetlenmediği, temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davalı idare tarafından, davacının nitelikli yatırımcı sıfatına sahip olduğu, Bireysel Yatırımcı Risk Getiri Bilgi Formu'nu ve Risk Getiri Anketi'ni doldurduğu, risk tercihleriyle ilgili beyanda bulunmak istemediği ve bundan doğan zararın kendisine ait olduğunu kabul ettiği, fon alımlarının davacının talimatı ile olduğu, talimatına aykırı alım veya satım olmadığı, başarı priminin hesaplanmasında hukuka aykırılık bulunmadığı, eksiksiz bir inceleme yapıldığı, dava konusu idarî işlem ile temyize konu Bölge İdare Mahkemesi kararının hukuka uygun olduğu belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan Bölge İdare Mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Bölge idare mahkemesi kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin İdare Mahkemesi kararına yönelik istinaf başvurusunun reddi yolundaki ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'nin ... tarih ve E:..., K:... sayılı temyize konu kararında, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde sayılan bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, anılan Bölge İdare Mahkemesi kararının ONANMASINA,

3. Temyiz giderlerinin istemde bulunan üzerinde bırakılmasına,

4. Posta giderleri avansından artan tutarın davacıya iadesine,

5. 2577 sayılı Kanun'un 50. maddesi uyarınca, bu onama kararının taraflara tebliğini ve bir örneğinin de ... Bölge İdare Mahkemesi ... İdari Dava Dairesi'ne gönderilmesini teminen dosyanın ... İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine, 06/12/2023 tarihinde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.